

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
DEPARTAMENT PRAWA PRACY

ul. Nowogrodzka 1/3/5, 00-513 Warszawa, tel. +48 22 661 17 53, fax +48 22 661 15 54

www.mrpips.gov.pl

DPR.IV.053.17.2018.NC
DDP.II.053.19.1.2018.MM

Warszawa, dnia 15 maja 2018 r.

W związku z petycją z dnia 28 lutego br. (która wpłynęła do MRPiPS w dniu 7 marca br.) w sprawie uprawnień do wykonywania pracy w zawodzie technika bezpieczeństwa i higieny pracy, działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2017 r. poz. 1123, ze zm.) uprzejmie informuję, co następuje.

Na wstępie pragnę wyjaśnić, że w myśl art. 237¹¹ § 1 Kodeksu pracy pracodawca zatrudniający więcej niż 100 pracowników tworzy służbę bezpieczeństwa i higieny pracy, pełniącą funkcje doradcze i kontrolne w zakresie bhp, natomiast pracodawca zatrudniający do 100 pracowników powierza wykonywanie zadań służby bhp pracownikowi zatrudnionemu przy innej pracy. W przypadku braku kompetentnych pracowników, zgodnie z art. 237¹¹ § 2 Kodeksu pracy, pracodawca zatrudniający do 100 pracowników może powierzyć wykonywanie zadań służby bhp specjalistom spoza zakładu pracy. Pracownik służby bhp i pracownik zatrudniony przy innej pracy, któremu powierzono wykonywanie zadań służby bhp, a także specjalista spoza zakładu pracy powinni spełniać wymagania kwalifikacyjne niezbędne do wykonywania zadań służby bhp oraz ukończyć szkolenie w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy dla pracowników tej służby.

Wymagania kwalifikacyjne dotyczące tych osób zostały określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. poz. 704, z późn. zm.). Zgodnie z § 4 ust. 4 ww. rozporządzenia, w brzmieniu nadanym rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 listopada 2004 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 246, poz. 2468, z późn. zm.), specjalistą spoza zakładu pracy wykonującym zadania służby bhp może być osoba, która spełnia co najmniej wymagania określone w § 4 ust. 2 pkt 3 tego rozporządzenia, tj. dla

specjalisty do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy (tzn. osoba posiadająca wyższe wykształcenie o kierunku lub specjalności w zakresie bezpieczeństwa i higieny pracy albo studia podyplomowe w zakresie bhp oraz co najmniej 1 rok stażu pracy w służbie bhp), lub osoba, która była zatrudniona na stanowisku inspektora pracy w Państwowej Inspekcji Pracy przez okres co najmniej 5 lat.

Należy zauważyć, iż przepisy rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 listopada 2004 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy, podnoszące wymagania kwalifikacyjne dla pracowników służby bhp i osób wykonujących zadania tej służby weszły w życie z dniem 1 lipca 2005 r. Zgodnie z § 2 ww. rozporządzenia osoby zatrudnione w służbie bhp i wykonujące zadania tej służby w dniu wejścia w życie niniejszego rozporządzenia, niespełniające wymagań kwalifikacyjnych określonych w § 4 rozporządzenia w sprawie służby bhp w brzmieniu ustalonym ww. rozporządzeniem, zachowały prawo do zatrudnienia w służbie bhp i wykonywania zadań tej służby przez okres 8 lat od dnia wejścia w życie ww. nowelizacji – czyli do dnia 30 czerwca 2013 r. – w tym czasie osoby te miały możliwość uzupełnienia swojego wykształcenia.

Z dniem 1 lipca 2005 r. weszło w życie również rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. Nr 180, poz. 1860), które nie przewidywało już tzw. szkolenia podstawowego (w wymiarze co najmniej 153 godzin), przygotowującego do wykonywania zadań służby bhp. Ta forma szkolenia została usunięta z systemu prawnego na wniosek Głównego Inspektora Pracy.

Główną przyczyną podniesienia wymagań kwalifikacyjnych dla służby bhp był stale dokonujący się postęp naukowo-techniczny i ciągle podwyższanie standardów bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w prawie Unii Europejskiej. Legitymowanie się wyższymi kwalifikacjami jest szczególnie istotne w odniesieniu do pracowników służby bhp i osób wykonujących zadania tej służby, gdyż ich podstawową działalnością jest ochrona życia i zdrowia ludzkiego. Ponadto, należy zauważyć, że informacje oraz umiejętności w każdej dziedzinie powinny być aktualizowane i doskonalone, w szczególności dotyczy to dziedziny, której zadaniem jest zapewnienie bezpieczeństwa i higieny pracy pracownikom.

Osoby posiadające zawód technika bhp, które nie podniosły swoich kwalifikacji, nie zostały całkowicie pozbawione możliwości wykonywania zawodu. Zgodnie z wymaganiami kwalifikacyjnymi określonymi w rozporządzeniu w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy, osoby posiadające zawód technika bhp spełniają wymagania pozwalające na zatrudnienie w wieloosobowej komórce służby bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku

inspektora do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy, ponadto osoby, które dodatkowo posiadają 3-letni staż pracy w służbie bhp, mogą być zatrudnione w jednoosobowej lub wieloosobowej komórce służby bezpieczeństwa i higieny pracy na stanowisku starszego inspektora do spraw bezpieczeństwa i higieny pracy. Pracodawca zatrudniający do 100 pracowników może również powierzyć takiemu pracownikowi (zatrudnionemu przy innej pracy) wykonywanie zadań służby bhp zgodnie z art. 237¹¹ § 1 Kodeksu pracy.

Natomiast ww. poziom wykształcenia nie pozwala na zatrudnienie na stanowisku specjalisty ds. bezpieczeństwa i higieny pracy, gdyż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 7 sierpnia 2014 r. w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania (Dz. U. z 2018 r. poz. 227), specjalista powinien posiadać czwarty poziom kompetencji (co najmniej 5 poziom kształcenia wg Międzynarodowej Standardowej Klasyfikacji Wykształcenia – ISCED 2011), a tym samym winien on posiadać wykształcenie uzyskiwane na studiach wyższych zawodowych (kończących się tytułem licencjata lub inżyniera), studiach magisterskich i studiach podyplomowych lub na studiach doktoranckich. Podobne rozwiązania zawierało również uprzednio obowiązujące rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 grudnia 2004 r. w tej sprawie.

Jednocześnie uprzejmie informuję, że przepisy art. 237¹¹ Kodeksu pracy oraz rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy stanowią wdrożenie do prawa polskiego postanowień art. 7 dyrektywy Rady 89/391/EWG z dnia 12 czerwca 1989 r. w sprawie wprowadzenia środków w celu poprawy bezpieczeństwa i zdrowia pracowników w miejscu pracy.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia uprzejmie informuję, że nie są planowane zmiany przepisów dotyczących wymagań kwalifikacyjnych dla pracowników służby bezpieczeństwa i higieny pracy i osób wykonujących zadania tej służby.

Zgodnie z art. 13 ust. 2 ustawy o petycjach, sposób załatwienia petycji nie może być przedmiotem skargi.

Do wiadomości:

1. Departament Dialogu i Partnerstwa Społecznego.
2. A/a.

DYREKTOR
Departamentu Prawa Pracy
Anita Gwarek -